

venské civilní právo procesní, díl II., stránka 217, Neuman: »Kommentar zu den Zivilprozessgesetzen«, vydání z roku 1927, rozhodnutí býv. nejv. soudu ve Vídni z 30. května 1905, čís. 8829, Právník z roku 1905, stránka 698, Gerichtshalle z roku 1906, stránka 87, 88 a ze dne 18. března 1914 č. j. R II 234/14, Právník z roku 1915, stránka 847). Jest tu tedy zmatek § 477 čís. 4 c. ř. s., k němuž, ač nebyl v odvolání vytýkán, bylo podle §§ 471 čís. 7, 494 a 513 c. ř. s. přihlížeti z moci úřední, a, ježto postihuje celé řízení prvé i druhé stolice, jež následovalo po vydání usnesení soudu prvé stolice ze dne 12. září 1929, ospravedlněno jest zrušení tohoto řízení, počínajíc doručením předvolání k prvému roku na den 25. září 1929 přímo žalované straně.

Čís. 9512.

Výlučný držitel oplocení, třebas bylo po levé straně od hlavního vchodu do jeho stavení, jest povinen udržovati je v dobrém stavu, je-li obava, že z otvorů vzejde sousedovi škoda.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1930, Rv II 212/29.)

Žalobkyně domáhala se proti žalovaným, by byli uznáni povinnými udržovati v dobrém stavu a opravit plot mezi dvorem a zahradou žalobkyně a dvorem a zahradou žalovaných. Plot, o nějž jde, byl na levé straně od vchodu do domu žalovaných. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Odvolací důvod rozporu se spisy spatřují odvolatelé v tom, že žalovaný rozsudek prohlašuje, že udržováním ohrady na levé straně nevznikne jim dvojnásobný náklad, poněvadž nemají po pravé straně žádného oplocení, a zřízení a udržování tohoto oplocení příslušelo by jejich sousedu Josefu K-ovi, kdežto soudním ohledáním bylo zjištěno, že po pravé straně jejich vchodu není žádné ohrady, následkem čehož podle ustanovení § 858 obč. z. jsou povinni, zříditi po této pravé straně řádnou ohradu, jakmile soused Josef K. po nich bude to žádati. Avšak toto prohlášení rozsudku jest jen důsledkem právního názoru, na kterém se rozsudek zakládá, že žalovaní podle zvyku v N. u jednotlivých skupin domů se vyskytujícího jsou povinni, o oddělení svého prostoru od prostoru sousedova po levé straně od levého hlavního vchodu pečovati. Pokud jde o právní posouzení rozepře, ustanovuje § 858 obč. zák. v prvé a druhé větě, že výhradný držitel není povinen svůj zbořený plot znovu postavit a že jen tehdy musí jej v dobrém stavu udržovati, kdyby následkem povstaleho v něm otvoru mohla sousedu vzniknouti škoda. Toto ustanovení týče se jen plotu po levé straně domu, kdežto třetí věta téhož paragrafu mu ukládá potřebné uzavření a oddělení jeho prostoru od prostoru cizího po pravé straně domu. Uznávají-li se vzhledem k částečnému místnímu zvyku v N. žalovaní podle třetí věty § 858 obč. zák. povinnými, k uzavření a oddělení svého prostoru od prostoru žalobce, jsou také povinni, sporný plot udržovati stále v řádném stavu. Avšak i kdyby byl uznán za správný názor odvolatelův, že takový zvyk nemůže podlomiti přesné ustanovení zákona, předpisující

uzavření a oddělení prostoru po pravé straně od hlavního vchodu, byli by žalovaní podle první a druhé věty § 858 obč. zák. povinni, udržovati sporný plot v dobrém stavu. Neboť, jak prvý soudce zjišťuje, jest sporné oplocení výhradním vlastnictvím žalovaných a jest částečně tak vadné a nedostatečné, že tím může vzniknouti a vzniká žalobci škoda probíháním zvířat. Žalobce jako soused tyto vady nemůže odstraniti, poněvadž mu nepřísluší právo provésti v cizím plotě samovolně a svémocně změny. Soud odvolací nesdílí názor odvolatelů, že podle zákona jsou povinni ohraditi jen prostor u domu, čímž jest míněn dvůr, neboť v tomto směru rozhoduje hospodářská nutnost, která v projednávaném případě vyžaduje, by i zahrada, osázená stromovím a nacházející se bezprostředně za dvorem, byla řádně ohrázena. Pokud odvolatelé poukazují k tomu, že domácí zvířata mohou přecházeti do zahrady žalobce i z jiné strany, nezbavuje tato okolnost žalované povinnosti, by vadný plot opravili.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jak již odvolací soud správně uvádí, netřeba se obíratí otázkou, zda předpis poslední věty § 858 obč. zák. neplatí, je-li v obci místní zvyklost, že každý vlastník zřizuje a udržuje oplocení po levé straně od hlavního vchodu svého stavení; nejde tu o zřízení plotu tam, kde dosud nebylo plotu, ani o znovuzřízení plotu žalovanými odstraněného, a neprávem poukazují dovolatelé v odvolacím spise na rozhodnutí čis. 2080 a 2729 sb. n. s., která jednají o takovýchto případech. Jak ze zjištěných okolností patrně, jde o ohradu, která jest po levé straně od hlavního vchodu žalovaných a odděluje jejich prostranství od prostranství žalobkyně; předmětem sporu jest, by odstraněny byly jednak díra po velkém kameni v hraniční zídce u deskového plotu, jednak četné velké otvory v plotě za chlévem dovolatelů. Jde tedy, nač oba soudy nižších stolic správně poukazují, o udržování ohrady, která tu již jest a která se stala z části chatrnou. Zjištěno jest, že tato chatrná ohrada jest vlastnictvím dovolatelů a že byla i od jejich předchůdců opravována; soudy nižších stolic pak správně poukázaly k tomu, že žalobkyni jako sousedce ani nepřísluší právo, by v tomto cizím oplocení prováděla samovolně a svémocně změny. Za tohoto stavu věci dovazuje odvolací soud správně, že na případ, o nějž jde, jest použití předpisu druhé věty § 858 obč. zák., podle něhož žalovaní jako výluční držitelé tohoto oplocení jsou povinni, by je udržovali v dobrém stavu, ježto, jak soudy nižších stolic správně dovodily, jest obava, že z otvorů vzejde sousedovi škoda.

9513.

Prozatímní opatření podle § 382 čís. 8 ex. ř.

Má-li manželka nárok na oddělené bydliště, jest manžel povinen poskytovat jí slušné výživné v penězích až do pravoplatného rozhodnutí sporu o rozvod i tehdy, když jí přičítá zavinění na rozvodu.